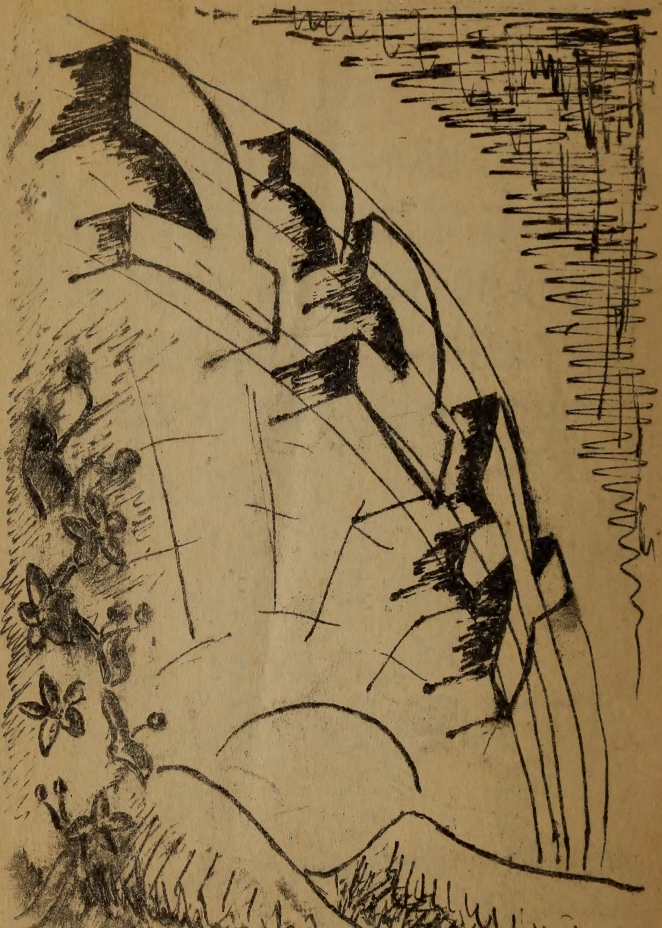
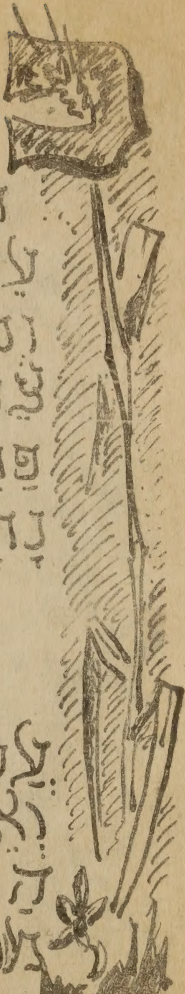






כי הנה הסתו עבר
הגשם חלף הלך לו
הנצנים נראו בארץ
עת הזמיר הגיע
וקול התור נשמע באר-
צנו: התאנה חנטה –
פגיה והגפנים סמדר
נתנו ריח.

הגשם חלף
הלך לו
עננים הת-פזרו
ואינם
השדות
מוריקים ומשגשגים



פעמי אביב

היתה רוח אחרת, גנזו שמי השלים
דיגלן מרחקים בהירים, רחבי ידים -
על ההר עומדות - רגלי האביב!
עוד לא פרצו הנגוהות,
אין עוד צלצלי תרועה
מאליה תתפשט שירה
זכה וצנועה.
אורות רכים
כמו בוקעים ועולים -
תבוא כמעט! והתפרץ עוז
כחים החתומים, יציץ פתאם
ויתגל כל-צור העלומים,
כל הכחות הפורים
הגדולים!

יבים דוברים אלי זרעינו:
במענית לבב:
יום יגיע והיינו -
בשבלי זהב.

וילד כך יבא
אליך:
פרחי דגן כבר
והכן כל במלילותיך
רעבוננו ישבר.



חרט חורש וזרע
זורע-במענית הלב
ובאו, באו, זר ורע,
כחג קציר קרב!

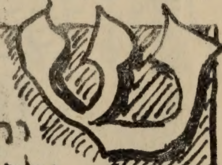
הִגִּיעַ לֵיל פֶּסַח
כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ אוֹמֵר הַלֵּל
כִּי בְּלַיְלָה זֶה אוֹצְרוֹת
טְלָלִים נִפְתָּחִים:

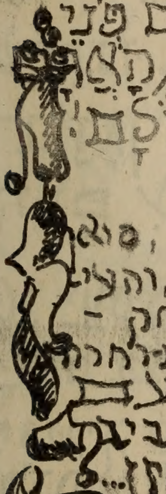
טַל תֵּן לִרְצוֹת אַרְצָךְ
שִׁיתֵנוּ בְרָכָה בְּדִיצָךְ
רֹב דָּגָן וְתִירוֹשׁ בְּהַפְרִיצָךְ
קוֹמֵם עִיר בָּהּ חֶפְצָךְ:
בְּטָל

טַל יַעֲסִיס צוּף הָרִים
טְעֵם בִּמְאוֹדְךָ מֻבְחָרִים
חֲנוּנֶיךָ חַלֵּץ מִמַּסְגֵּרִים.
זִמְרָה נַנְעִים וְקוֹל נָרִים
בְּטָל:

מה יפית-האביב
בשדה בגנו
הציצים יפרחו
צהלת חיים סביב

מה יפית, האביב
מה נעמת האביב
מה יפית, העולם-ים דגן שטוח
יך גפנים בריח, ומאירים פני
מה יפית העולם! - מה נעמת/ הא
העולם!





יזנק דם האביב, פוגא
ויזנק למרחבים, והעי-
נים טובלות בתכלת שחק -
והלב רן בהמית אבובים-רחוה
אך מדי נעלת דמותך עם
חשכה - וגזה חמדת אביבך
זעקת תאניה תפלח האזן...

לבלבו השטים לנגדך וזלגו באפך בשמים,
וציציהם חצים כוצות-ורחף –
כריח דלים;
ועל אפך ועל חטמך תביא
קטרתן הזרה את עדנת האביב בגנך
ולא תהיא לך לזרא;

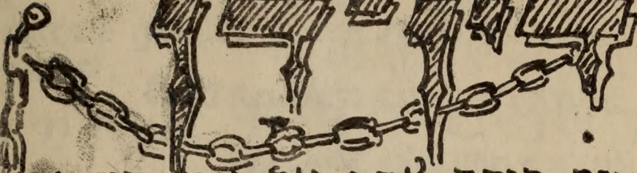


וגבעות חצי זהב יפלח השמש
בגדך ושבע קרנים לכל־
כסים זכוכית תשתחוינה לאדר
כי־יקרא ד׳ לאביב ולפצח פם
יחד! השמש זרחה השדה
פרחה והשומם שמם.

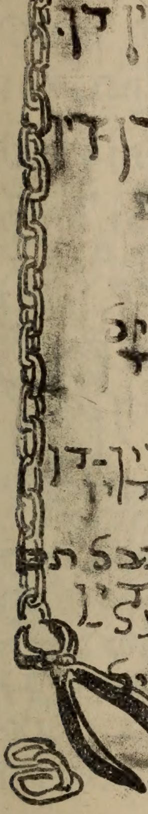
אך: לא פסו אמונים...

כל עוד ידים נכונו. לנתק כבלים
יש תקוה ופדות. מצרים ארץ
העבדות, הלחץ והמצוקות,
העני והקלון, מצרים הש־
חורה של האנושיות, עוד
נפדה ממך ועוד ישמע
משק כבלים נשברים
וינשא זמר האביב

דין-דון



היתה היתה צבת על סדן-דין דון.
ממטיל ברזל ישר
היא קשרה עגול חסין
חד ותרי טבעת הא
עוד אחד ועוד שתים
הנה כבר נחושתים
כבל כבד מאד
על כל דרך ועל כל שביל
באשר כף רגל שם דין-דון
ורצון בא חפשי רענן
וכנפיו פרש.
ויתפש את הצבת מעל סדן דין-דון
ויתפש כל חוליה כדין דין-דון
התפרקו חוליות לשברים
גם פה גם שם דין-דון-תור כבל ת
ורוח אביב בא מרנן-דין-דון
פרחים וילדים על כל שביל-
דין-דון
עם צלצל הברזל עוד צליל
אחד יעל. שיר החרות
הוא בא ורן. דין-דון

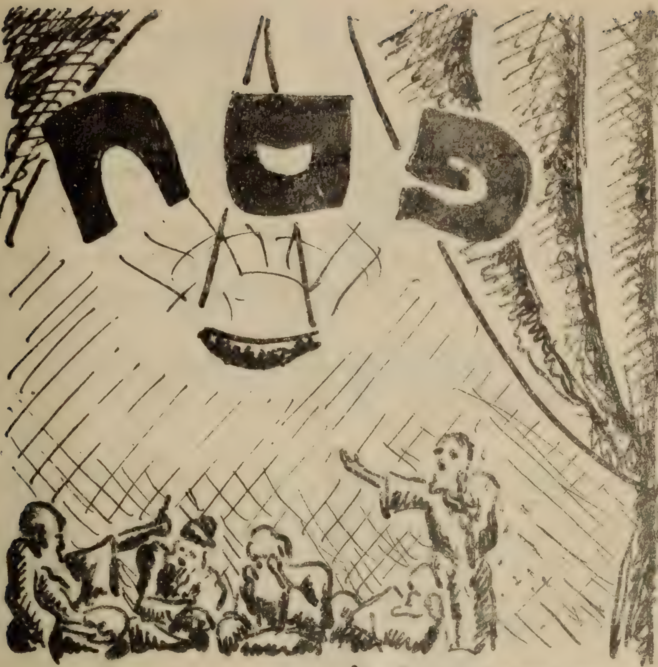


והיה כי יביאך ד" אל ארץ הכ-
נעני אשר נשבע לאבותיך לתת
לך. ארץ זבת חלב ודבש ועבדת
את העבודה הזאת בחדש הזה.
שבעת ימים תאכל מצות וביום
השביעי חג לד". מצות יאכל את
שבעת הימים. והגדת לבנך ביום
ההוא לאמר: בעבור זה עשה ד" לי
בצאתי ממצרים.

ואמרתם זבח פסח הוא לד" אשר
פסח על בתי בני ישראל בנגפו את
מצרים.

ואפילו כולנו חכמים, כולנו-
נבונים, כולנו זקנים, כולנו יודעים
את התורה, מצוה עלינו לספר בי-
ציאת מצרים. וכל המרבה לספר
ביציאת מצרים הרי זה משובח.

זָכֹר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה
אֲשֶׁר יְצָאתֶם
מִמִּצְרַיִם
מִבֵּית - עֲבָדִים



מעשה

ברבי אליעזר ורבי יהושע ורבי אל-
עזר בן-עזריה ורבי עקיבא ורבי
טרפון שהיו מסבין בבני-ברק והיו
מספרים ביציאת מצרים כל אותו –
הלילה. עד שבאו תלמידיהם ואמרו להם
רבותינו: הגיע זמן קריאת שמע של שחרית.

פסח.

עם שומר במשך אלפי שנים את יום צאתו מבית עבדים. ודרך כל מחילות השעבוד והאנס והאינקויזיציה והשמד והפרעות, נושאת האומה בלבה את העתונים לחפש ולהביאה אותם לידי בטוי עממי אשר לא יפסח על כל נפש מישראל, על כל נפש עניה — ומרודה! מאבות אל בנים דרך כל הדורות נמסר דבר יציאת מצ-רים כזכרון חיוני אשר איננו מחויר ואיננו דוהה.



בכל דור ודור חיב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים

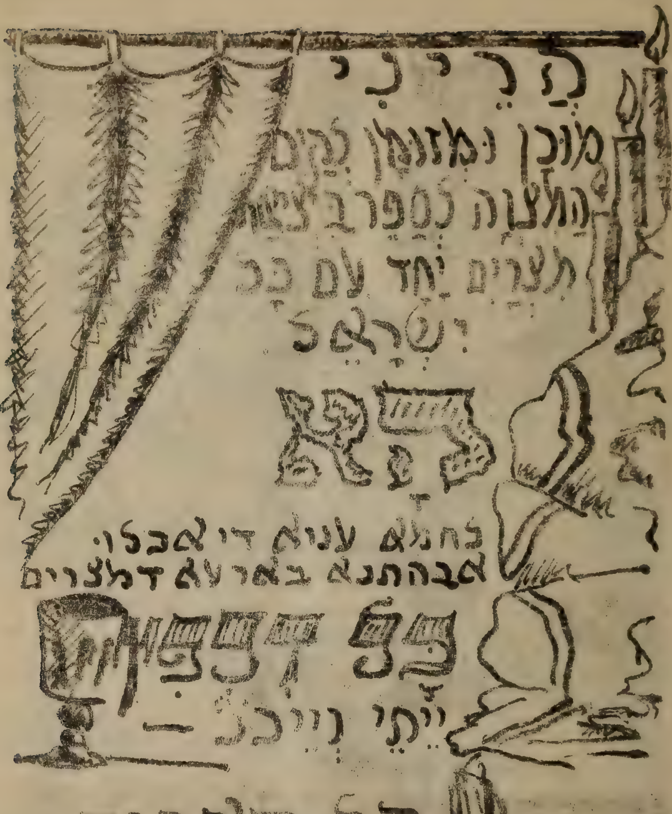


ין כן שיא של הכרה
היסטורית לרוממ—
לזה ואין כן התמזגות
של יחיד שבכלל—ברחבי כדור
העצם ובעמקי הדורות—
הדוגמה מאשר בצל פדחוזי עתיק
זה. הישנה יצירה ספרותית לחנכת
יותר לתעוב העבדות, לאהבת החרות
כספור השעבוד ויציאת מצרים?
אינני יודע שום זכרון עתיק שכלו-
מופנה אל העתיד, שכלו סולל להוה
ולעתידנו, כמו זכר ליציאת מצרים:

איזה יצר חרות עמוק
טבוע בלב עם שיכל-
היה באביב ימיו ליצור
יצירה גאונית כזאת
ולמסור אותה מדור לדור.

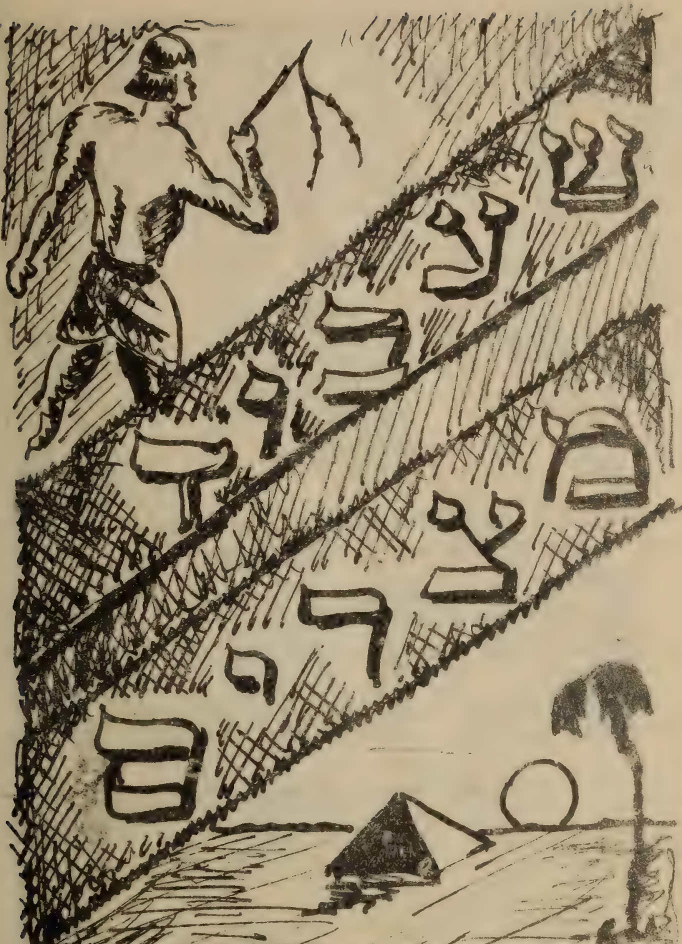
בכל דור ודור חיב אדם לראות
את עצמו כאילו הוא יצא—
ממצרים.

פיות.



כל דצריך -
ייתי ויפסח. השתא עבדי - לשנה
הבאה בני חורין.

שותים כוס ראשונה.



וימת יוסף וכל אחיו וכל הדור
ההוא ובני ישראל פרו
וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד
ותמלא הארץ אותם: ויקם מלך חדש
על מצרים אשר לא ידע את יוסף:
ויאמר אל עמו הנה עם בני ישראל
רב ועצום ממנו: הבה נתחכמה לו
פן ירבה והיה כי תקראנה מלחמה
ונוסף גם הוא על שונאינו ונלחם
בנו ועלה מן הארץ: וישימו עליו שרי
מסים למען ענותו בסבלותם ויבן
ערי מסכנות לפרעה את פתם ואת
רעמסס: וכאשר יענו אותו כן ירבה
וכן יפרץ ויקוצו מפני בני ישראל
ויעבידו מצרים את בני ישראל בפרך:

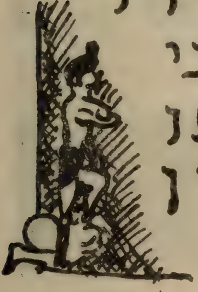
וכאשר יענו אותו
כן ירבה וכן יפרץ



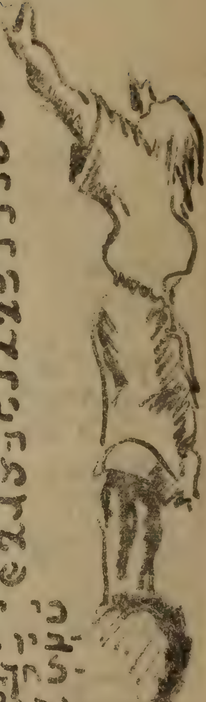


ויצו פרעה את הנוגשים
בעם ואת שוטריו לאמר: לא תוסיפון
לתת תבן לעם ללבן הלבנים כתמל-
הם ילכו וקוששו להם תבן. ואת מתכנת
הלבנים אשר הם עושים תמול
שלשום תשימו עליהם, לא
תגרעו ממנה כי נרפים
הם: תכבד העבודה על הא
נשים ויעשו בה.

היו בני ישראל מקוששים
את הקש במדבר ורומסים
בחמר. רחל בת בנו של שותלח
היתה הרה ללדת ורמסה בחמר
עם בעלה ויצא הולד ממעיה
ונתערב בתוך המלבן. וירד
מיכאל והעלהו לפני
כסא הכבוד: אותו
לילה נגזר גזר דין
על מצרים:



בימים ההם



ויגדל משה, ויצא אל אחיו
וירא בסבלותם. ויבקש -
פרעה להרג את משה ויברח
משה וישב בארץ מדין - ויהי
רועה את צאן יתרו. וינהג את
הצאן אחר המדבר ויבא אל
הר האלהים חֹרֵבָה. וירא -
והנה הסנה בוער באש והסנה
איננו אוכל. ויאמר משה:
אסורה נא ואראה את המ-
ראה הגדול הזה. מדוע לא
יבער הסנה. ויקרא אליו אלו-
הים מתוך הסנה ויאמר: משה
משה. ויאמר הנני. ויאמר
ד'. ראה ראיתי את עני עמי
אשר במצרים ואת צעקתם
שמעתי מפני נוגשיו
כי ידעתי את מכאו-
-ביו. ועתה לכה ואש-
-לחך אל פרעה -
והוצא את עמי
בני ישראל
ממצרים. וילך -
משה. ויאסף את כל זקני
ישראל. וידבר משה כן
אל בני ישראל, ולא
שמעו אל משה מקוצר
רוח ומעבודה קשה.



כל



בוא מצרימה
ובאת אל הנלעגים
והאומללים, אל כל הנאנחים
והנדכאים ואמרת אליהם כי עבדים
הם - והם לא ידעו: ואמרת אליהם
כי אומללים הם - והם לא ידעו:
וכי גדול עניים ונורא לחצם - והם
לא יאמינו ופקחת את עיניהם -
בחזק יד על כל לחצם ועל כל
עניים - וגאלת אותם . וגם רב ית-
שן אחרון [illegible] ואשר
לא ידעת [illegible] עיר
ולאדיר [illegible] - רע
ומי [illegible] לחב המון
אדם רב [illegible] שבטיו -

ועשית מן התולעים
אדם - ומן האדם
עם . ומעפרות חול
ארץ

היום אתם יוצאים בחדש האביב:

אל ארץ הכנעני והחתי והאמרי והחוי והיבוסי אשר נשבע לאבותיך לתת לך ארץ זבת חלב ודבש.

היום אתם יוצאים בחדש האביב

החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה: בעשר לחדש הזה ויקחו להם איש שה לבית אבות שה לבית: וככה תאכלו אותו מתניכם חגורים נעליכם ברגליכם ומקלכם בידכם. ואכלתם אותו בחפזון:

היום אתם יוצאים בחדש האביב

וישא העם את בצקו טרם יחמץ, משארתם צררת בשמלתם על שכמם: ויאפו את הבצק אשר הוציאו ממצרים עגות מצות כי לא חמץ כי גרשו ממצרים ולא יכלו להתמהמה וגם צדה לא עשו להם:

ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים שלשים שנה וארבע מאות שנה.

ויהי מקץ שלשים שנה וארבע מאות שנה - ויהי בעצם היום הזה יצאו כל צבאות ד׳ מארץ מצרים:

בצאת ישראל



ממצרים
בית
יעקב
מעם
לעז.
היתה יהודה לקדשו-
ישראל ממשלותיו. הים ראה
וינס, הירדן יסב לאחור.
ההרים רקדו כאילים-גבעות
כבני צאן
מה לך הים - כי תנוס.
הירדן - תסב לאחור. ההרים תרקדו
כאילים. גבעות כבני צאן. מלפני
אדון חולי ארץ - מלפני אלוה יעקב
ההפכי הצור אגם מים. חלמיש
למעינו מים.



בָּרוּךְ

אַתָּה ד׳ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עַל הַגֶּפֶן וְעַל פְּרִי הַגֶּפֶן וְעַל תְּנוּבַת הַשָּׂדֶה וְעַל אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה וּרְחָבָה שֶׁהִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ וְלָנוּ לֶאֱכֹל מִפִּרְיָהּ וְלִשְׂבֹּעַ מִטּוּבָהּ.

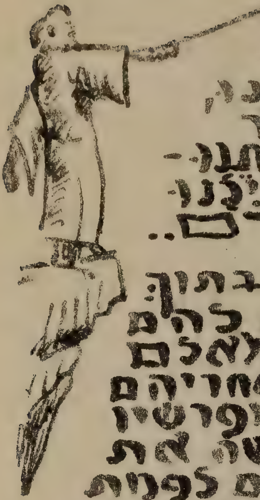


זָכוֹר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יְצָאתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים

שירה

ויהי בשלח פרעה את העם ולא נחם אלהים דרך ארץ פלשתים - כי-קרוב הוא כי אמר אלהים פן ינחם העם בראותם מלחמה ושבו מצרימה ויסב אלהים את העם דרך המדבר ים סוף - וחמושים עלו בני ישראל מארץ מצרים. ויוגד למלך מצרים כי ברח העם ויהפך לבב פרעה ועבדיו אל העם ויאמרו: מה זאת עשינו כי-שלחנו את ישראל מעבדנו. וירדפו מצרים אחריהם וישיגו אותם חונים על הים.

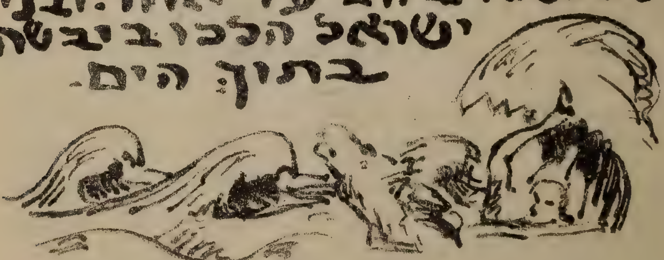
ישראל נגאלו ממצרים בזכות שלא שנו את שמם ולא שנו את לשונם. ראובן ושמעון ירדו, ראובן ושמעון עלו. לא היו קוראים ליהודה - רופוס ולא לראובן - יוליניוס: יהודים מדברים בלשון הקדש.

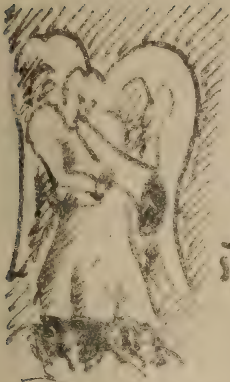


והיא שעמדה

לאבותינו ולנו. שלא אחד בלבד עמד עלינו לכלותנו, אלא שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו - והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם..

ויבואו בני ישראל בתוך הים ביבשה והמים להם חומה מימינם ומשמאלם וירדפו מצרים ויבא אחריהם כל סוס פרעה רכבו ופרשיו אל תוך הים. ויט משה את ידו על הים וישב הים לפנות בקר לאיתנו ומצרים נסים לקראתו. וישובו המים ויכסו את הרכב ואת הפרשים לכל חיל פרעה הבאים אחריהם בים לא נשאר בהם עד אחד. ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים.

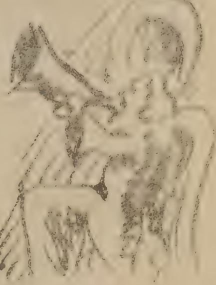




וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים. אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת ויאמרו לאמר:

אשירה לד' כי גאה גאה, סוס ורוכבו רמה בים. שירה.

אותה שעה בקשו מלאכי השרת לומר שירה לפני הקדוש ברוך הוא: אמר להם הקדוש ברוך הוא:

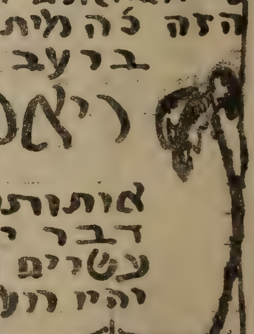


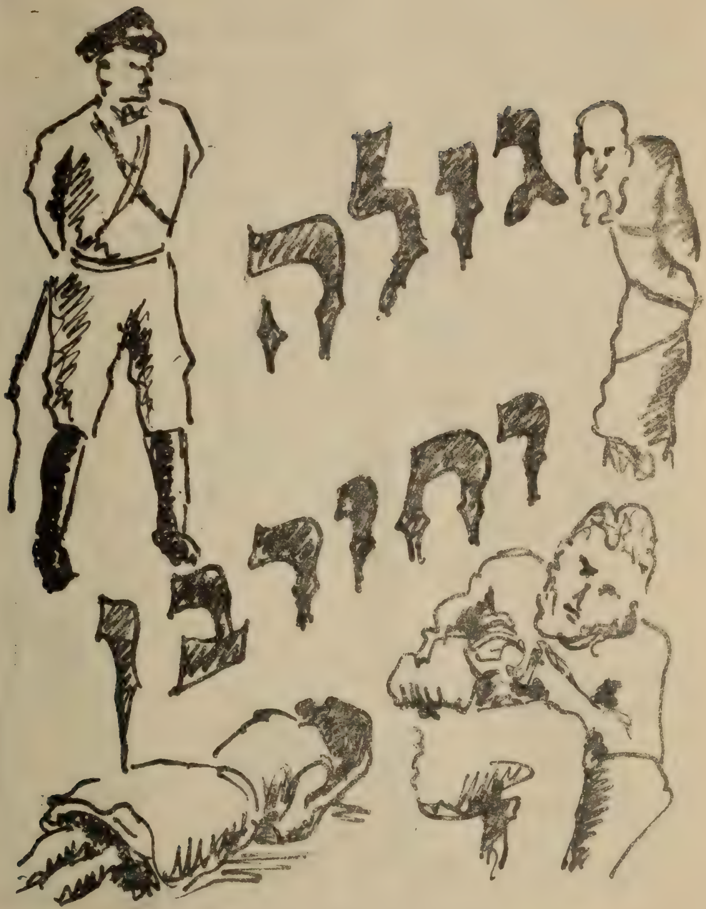
מעשי ידי טובעים בים ואתם אומרים שירה לפני:

שירה.

פרקכו שלשת ימים במדבר
ולא מצאו מים. וירב
העם עם משה ויאמרו: תנו לנו
מים ונשתה. ויצמא שם העם למים
וילן העם על משה ויאמר: למה זה
העליתנו ממצרים להמית אותי ואת
בני ואת מקני בצמא. ויבכו בני
ישראל ויאמרו: זכרנו את הדגה
אשר נאכל במצרים חנם. את
הקשואים ואת האבטיחים ואת
החציר ואת הבצלים ואת השומים
ועתה נפשנו יבשה. ויסעו ויבאו כל
עדת בני ישראל אל מדבר סין.
וילונו על משה במדבר ויאמרו
אליו בני ישראל: מי יתן מותנו
ביד ד' בארץ מצרים בשבתנו
על סיר הבשר באכלנו לחם לשבע
כי הבאתם אותנו אל המדבר —
הזה להמית את כל הקהל הזה
ברעב.

ויאמר ד' אל משה - חי
אני כי כל האנשים
הרואים - את
אותותי אשר עשיתי במ-
דבר יכלו פגריהם מבן
עשרים שנה ומעלה, ובניכם
יהיו רועים במדבר ארבעים
שנה עד תם פגריכם.




גולה
וחורבן

ו אתכם אזרה בגוים
והריקתי אחריכם-חרב
והיתה ארצכם שממה ׀
ועריכם יהיו חרבה:
והנשארים בכם והבאתי מרך
בלבבם בארצות איביהם
ורדף אתם קול עלה נדף ונסו
מנוסת חרב. ונפלו, ולא תהיה לכם
תקומה לפני איביכם. ואבדתם
בגוים ואכלה אתכם ארץ איביכם.

כי הנה [illegible] אל מדבר,
נצמדתם לצחיח סלע,
מערומי עולם [illegible]
ומאדרת [illegible]
ועתיקי חשדי [illegible]
ריח חיק אם [illegible].
ותשכחו [illegible] הדשא
ומה ריחו אחרי [illegible]
ונבלו חוכם [illegible],
בעורם [illegible]

ותאכלנה את
נפשכם כמות
ובחבלי חייכם
תזעקו.

חוב היהודים

הוא סמל מפלתנו, סמל גלות ישראל. אל תבקשו בר עץ פורח, שכבת דשא, ותלדת צפרים, אויר בריא, פנים צוהלים, כשוא.

גלות מצרים וגלותנו עתה ברור לי כי אותה הגלות שם לא היתה אלא כטפה מן הים כנגד הגלות שאנו חיים בה עתה. מדפדפים בגליונות דברי הימים וכשאנו מגיעים לפרק האינקויזיציה עם כל עליותיה ומוראיה וזועותיה אנו מנידים בראשנו ואין אנו מאמינים ואולם סוף סוף הלא נעשו מעשים אלה באותו זמן שאנו קוראים לו ימי הבינים. ואם נשים אל המעשים הנעשים בתקופת האורה והקולטורה והמצאות, שאין איכו וכא קבלו.

ועבדים היינו בכל דור ודור שבכל אתר ואתר, נפוצים בין העמים, נמקים במחשכי הגלות. ואחינו תלויים לגוי מנכר. ונהי כצל זועה לכל עמי הארץ ונזעק אל האלהים מתוך מחילות השעבוד ומעל מוקדי האוטו-דה-פה ולא נענינו ונשא בלבנו את זעם חרון עונותנו ואת תוחלת חזון תקומתנו מדור לדור.

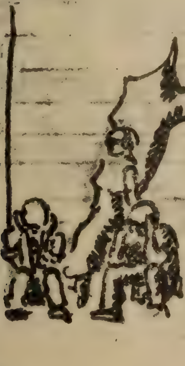
מי יִתְּנֵנִי כְּיַרְחֵי
קֶדֶם
כִּימֵי אֱלוֹהַּ
יִשְׁמְרֵנִי:
בְּהִלּוֹ נֵרוֹ עֲלֵי
רֹאשִׁי
לְאוֹרוֹ אֵלֶךְ
חֹשֶׁךְ
וְעַתָּה עָלַי
תִּשְׁתַּפֵּךְ נַפְשִׁי
קְדָמוּנִי יְמֵי עֹנִי



כיום הזה

יום אשר עוד לא היה כמותו
לרע מיום אשר הלכנו בגולה
יום של פחדים ואי־אמון בחיים
לשארית הנמצאה, יום שכולו־
כצבח ארץ: נדמה... כיום הזה
יום אשר עין בעין אנו רואים את
זרעו של אברהם אבינו בכל
הגלאות אשר הודחו. שמד־
את כל התפוררות הגולה־
התרוקנות תכנה - והאות -
השחור הארב לה, הבא
עליה. את כל עמל
ר־יסורים של הסיסמא
ענק:

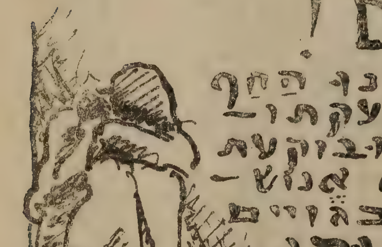
מי יתן
ראשי
מים - ועיני מקור
דמעה. ואבכה
יומם ולילה -
חללי בת עמי



חללי ישראל!

אי פנה במלא תבל, לא
נפזרו רישרדי בה עצמותיכם?
אי ערית שדה וערבה וסבך
מעבה יער, לא עלאו ויאצרו-
דם גויותיכם המרוטשות בכל כלי
משחית שכמעגה העריץ?
אי צנוק ומהפכת, במת גרדם ומח-
נה הסגר, לא קלטו אחרונת נשימ-
תכם בפרפס גופכם הבלה ומבולק
את פרכוסי מר המות!
ואתם ימים ואוקינוסים ומאפל
עמקי מצולות תהומותיהם:
התשיחו זועת אניות פליטיכם
בהתנפצן ובירדתן אל קרבכם
עם לנצח בכם תאלם שועת
אנקות טבועים של ישישים, טף
ותינוקות בהטלטלם לשחרת...

ארץ ומים!



אל יכוסה דמנו החף
ואל תחתם צעקתו
להיותה עולה ובוקעת
באזני נאוי-צלם אנוש-
וערלי לבב בגוים
אשר שפכוהו.

קול ברמה נשמע- נהי
נהי בכי תמרורים
רחל מבכה על בניה- מאנה
להנחם על בניה, כי איננו.

מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה
יש שכר לפעולתך- ושבו מארץ אויב.

נחמו, נחמו עמי! על הר גבה עלי
לך מבשרת ציון הרימי בכח קולך-
מבשרת ירושלים. הרימי אל תיראי
אמרי לערי יהודה: הנני מביא אותם
מארץ צפון וקבצתים מירכתי ארץ
בם עור ופסח, הרה ויולדת
יחדיו -קהל גדול ישובו הנה!

עוד אבנך ונבנית
בתולת ישראל
יש תקוה לאחריתך:
ושבו בנים
לגבולם:

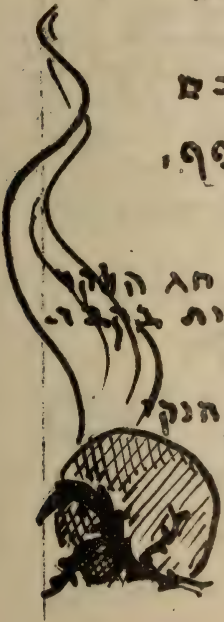


ומה בין אז לעתה!

שאולם השני לנג ולאשראה, לפרנץ ולאוגדן. אלפי נגבורות אותם מבנ... נים הבלה המדבר קולות לותר ה... הרוחה שיהודי שלוחים נמשכה אף, עשרות שנים – ואולם חגה, אלמנו ... השאם הננן גמלו אשר אמרפה ולפן גדול זה מלא גדיו.

בכל
המדינות היתה
יד האויב
ובאשר היתה
ידו.
תלנו –
כליון כליה.

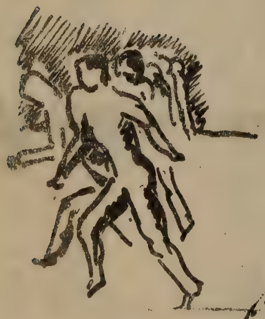
קה. מי יתן ואערגם יאונבם הגדול
בחיק העולם כולו.
ורוו מתנה עצבות שמים ועיצבות שדי
כוכבים ודשאים.
וחי בהם ויפעלם, ונושן והתחדש עמם.
ובלא שם ובלא דמות ובלא אין מולדת
לעד חמסכם עד דור אחרון יעמד,
ובלא קול ודבורים עד המשאול
ואל השמרים יצעקו
ויעכב את גאולת העולם:
ובזרח לקץ הימים שמש דמיה
של צדקת עולם - על
קברי חלליכם,
ונס החנופה-חוץ דמיכם
בחוצפה כלפי שמים -
על ראשי זובחיכם יתנופף,
וחותם אלהים המזויף
חרות על הנס
את עיני השמש ינקר,
ומחול חגל גאוה ותרועת חג השקר
יזעזעו את עצמותיכם הקדושות בקבר.
ורעד זהר הרקיע,
וקדר פתאם ביגונכם.
ולהפך השמש לכתם דמכם הנקי
אות קין על מצח העולם
ואות לכשלון
לזרע אלהים
השבורה.



ושטפו פכחי הדמעות
מעיני כל בני העם
ינהרו פלאי הדם
מלבותיהם נדכאות
כורם יהיה לעת קץ
ועלו [illegible] לארץ יהודה
והפרי אדמתה השדודה
והשקו כל תלם כל עץ

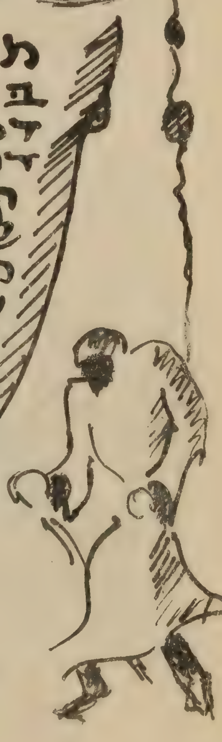
ודור חדש כי יקום שמה
דור כביר חיים ואיב.
רענן כציץ מלא טל,
חפשי כנשר ברמה

והיה בציון עם חי
יעבד יזרע אדמתה
וצבר אז חילה ונשא
תבואות ופרי
עד בלי די.

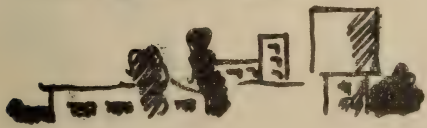




עלה



מי, אתם דמי רותחות
בי!
דמי דור המדבר! כן!
דם כובשי דמי הוא, כן:
קולח ואינו נח.
שוב קורא לי השיר העז
מנגינת דם ואש:
עלה בהר ורעץ הכר
בכלה שתראה רשן!
הירדן לך והלבנון לך
והמישור וההר,
ומנחל פרת ועד
לבא-חמת.
והמדבר בערב.



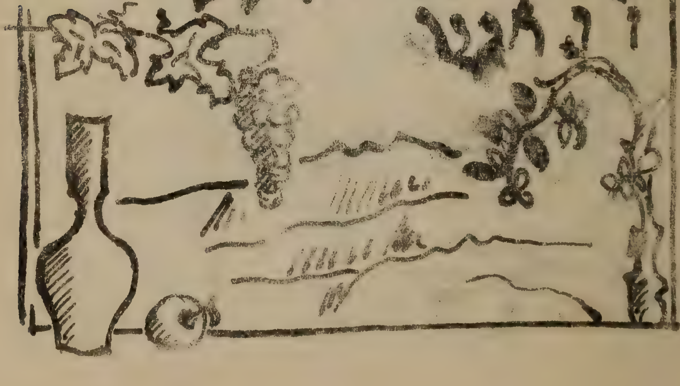
לז.

עלה על הר העברים הזה הר נבו אשר בארץ (כנען)מואב אשר על פני ירחו. וראה את ארץ כנען אשר אנכי נותן לבני ישראל לאחוזה.

מן המדבר והלבנון ומן נהר פרת ועד הים האחרון יהיה גבולכם.

ארץ זבת חלב ודבש

ארץ חרת עקרב ורגש





ומי חוצי מדבר
צבאי תחון השלמה
עוד הדרך רב
עוד רבה המלחמה.
רב לכם לנוע
לנוד בערבה
ולרגליכם פרושה
דרך אדומה רחבה.
זה ארבעים שנה
ומעבין החרים
ובחולי סיני
עדים רבים מתים.
על גא יעלינו.
פארי הנחשלים
מעבדותם מתו.
ופסח על החללים
ירקבו בקלונם
סרוחים על צוארתם
שבכתפם נשאו
ממצרים אותם.
עוד היום לו אחר
יחלק רוח קדים
ים לפניכם —



אופת אחרון העבדים"
קומו אחי ורעים, עזבו את
התלונה: אש בגבי ישמע קול
אלה דברי לך היום אל-
ארץ חדשה אתה עובר:

בשעה ההיא -

ואחורי פריץ אונים יקוצו אדירי
אומה.

פתע פתאם יתנער דור

עזוז וגבור דור גבור מלחמה.
עיניהם ברקיע ופניהם להבים
שירה.

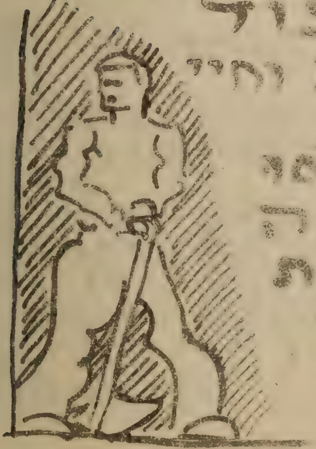
הם קוראים

אנחנו הבורים!
דור אחרון לשעבוד
וראשון לגאלה אנחנו!
ידנו נכרת, ידנו החזקה
את כבד העול
מעל גאון צוארנו פרקה.
גם עתה
את סהר עינינו מדברו
אל נקם,
כמעט נתעבנה
שיר עזוז ומרד-
ינקם!
לחרבות! ברמחים!
התאחדו! התמכנו!
האזינו!
הסערה גם היא
קוראת לנו.
הקינה!



יתפרקו ההרים ישתברו
הגבעות. או יפלו פגרינו
חמרים חמרים
הננו ועלינו - ההרה!

הנה ימים באים וחלקם
אשר עלינו ללכת שמה
יהיה לנו. והתעוררו
כל חלשינו הגבורים
השופכים את דמם
עתה על כבוד
אחיותיהם וחיי
אמותיהם
לשוא. ובאו
שמחה ברנה
והחלו את
העבודה



יציאה

לשנות את פני העולם לשים קץ
לשעבוד אדם באדם והקץ, נעוץ
בחביון הדורות. מתי נכרתו? בשעה
שנוצרו כבוד האשון הוצת בגב העבד
מתי הרימונו את הדגל? בשעה —
שהתקוממו המשפט הראשון כנגד
משפליו. שבע נפל ושבע נקום
פי עמנו. הצדק ושחרור האדם.
נולדנו עם העולם של האדם —
המשתחרר. בכל מערכות האנושות
לחרות שם היינו, ובכל שדה קטל
של מדוכאים, ובכל, יציאת מצ-
רים של כל העולים ובכל הדורות:
אך אם גם שבע נפל נקום ונת-
עודד. אנו ועשה אשר יבא ו
אחרינו ויצאו בעקבותינו
כאשר יצאנו אנחנו
בעקבות סוללי דרכנו.
לפנינו. עד בוא היום והיה דגלנו
לדגל החברה ה[illegible]

והיה באחרית הימים, נכון -
יהיה הר בית ד' בראש הה-
רים ונשא מגבעות ונהרו
אליו כל הגוים וכתתו חרבותם
לאתים וחניתותיהם למזמרות
לא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו
עוד מלחמה.



כי
יש יום - וינשא
נס הדרור, ונמחה
נצח אות קין - ושיב
האור לוצק צעין - ולב
חדש יפעם אדם חם
ונעור כל דרא בעולם
ישׁ